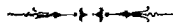

Det kgl. Opfostringshus

Skoleaaret 1908-1909.

Statens pædagogiske Studiosamli
København 1909

Efterretninger

om

det kongelige Opfostringshus

for

Skoleaaret 15. April 1908 til 31. Marts 1909

ved

Otto Jensen

(Stiftelsens Forstander)

KØBENHAVN.

Viggo Møllers Bog- og Stentrykkeri.
1909.

Æresfølelse - Ærlighed.

I vore Dage skal der vendes op og ned paa alt, man har en sørgelig Tilbøjelighed til at forlade alt gammelt, gammel Sæd og Skik, alt fra Fædrene overleveret, selv om det i lange Tider har vist sig godt og hensigtsmæssigt; det skal bort, blot fordi det er gammelt, minder om svundne Tider. Det kan umuligt passe sig for moderne, frisindede Nutidsmennesker at bevare saadanne Oldtidslevninger: Paa det gamles Plads skal det nye sættes ind, de nye Idéer, nye Mennesker, nye Samfundsforhold, hvad der var forneden, skal ovenpaa, skal frem, blot fordi det er nyt; om det duer, gør mindre til Sagen. Saa udslynges et »bevinget Ord«, en Frase, der lyder saa kønt og bestikkende, og saa sejler man gladelig med Vinden uden at tænke over, om Frasen skulde rumme en Sandhed eller under de forandrede Forhold kun er bleven et lydende Malm og en klingende Bjælde. Ogsaa Skolerne er bleven dragne ind i Reformlystens Hvirvel; man maa jo glæde sig over den store Interesse, der fra alle Sider næres for Skolen, der er jo en ren Kappelstrid oppe om at opføre den ene Skolebygning flottere end den anden, forsyne dem med fortrinligt Materiel og gode Undervisningsapparater — ja, alt det ydre er i Orden. Spørgsmaalet bliver nu, om det indre svarer til det ydre, om de kolossale Udgifter bringer et tilsvarende Udbytte i Kundskaber, sand Opdragelse og religiøst-moralsk Indhold, om man ikke

vil tage saa meget med, at det gaar ud over Grundigheden og Nøjagtigheden, som dog skulde være Særmerket for alt godt og sundt Skolearbejde.

Vi har faaet en ny Skolelov, ny Skoleordning, der paa mange Punkter bryder afgørende med det gamle — det forekommer mig at rumme en stor Fare —; er nu denne ny Skolelov en Forbedring, vil den gavne Folkeskolen eller skade den? At den vil trykke Gymnasiet, er givet. Man kan ikke uden med et Suk tænke paa de ypperlige, gamle Skolelove; havde det mon ikke været bedre at føre deres Tanker fuldt ud i Livet, foretaget de Ændringer, som Nutiden kræver, og bevaret Kontinuiteten? Det bedste ved den nye Skolelov er upaatvivleligt det, at den kan laves om, og det vil sikkert ogsaa ske, forhaabentlig inden ret længe. Dog nu har vi den jo, og der er foreløbig intet andet at gøre end at arbejde saa godt, man kan, under den og saa vente paa bedre Tider og saa ét endnu: Vaage over, at Tidens Uro ikke kommer ind i Skolen og forstyrrer dens rolige, stilfærdige Arbejde og paatrykker den sine umodne Ideer i Ly af en eller anden Frase. En saadan Frase er Raabet om Skolens og Hjemmets Samarbejde, det er udlagt: Børnenes Forældre skal blande sig i Skolens Arbejde og foreskrive Lærerne, hvorledes de skal undervise og behandle Børnene. Der maa selvfølgelig bestaa et Tillidsforhold mellem Hjem og Skole, og enhver samvittighedsfuld Lærer sætter sig i Rapport til Hjemmet og søger Oplysning om Barnets Forhold, naar det tiltrænges, og modtager med Glæde Oplysninger fra Hjemmet og Vink til Forstaaelse af Barnet. Men det maa aldrig glemmes, at i Hjemmet er Forældrene Herrer og i Skolen Læreren, og lige saa lidt som Forældrene vil finde sig i, at Læreren vil optræde docerende og anordnende i Hjemmet, lige saa lidt kan

Læreren finde sig i utidig Indblanden i sin Gerning i Skolen. Er det ikke saa i vore demokratiske Tider, at Samarbejdet mellem Skole og Hjem meget ofte bestaar i, at Forældrene skælder Lærerne ud og sætter dem i Avisen?

Skolen skal have Fred for al utidig, selvbeskikket Indblanding, for umodne Ideer — Børn er for kostbart et Materiale til at eksperimentere med — og frem for alt maa Skolen og dens Mænd holde sig klar af Frasen. Dette kan ofte være svært nok, og der skal Styrke til at frigøre sig for de bestikkende Fraser, især naar de udslynges med den fornødne Suffisance og gentages tit nok. Der kan være noget bestikkende ved Frasen. Af saadanne moderne Fraser vil jeg blot nævne nogle enkelte, som i vore Dage særlig bærer Kurs: Der er ingen uartige, løgnagtige Børn; viser Barnet saadanne uheldige Egenskaber, er det Lærernes Skyld, eller Barnet har arvet disse slemme Tilbøjeligheder og er altsaa uansvarligt. Børn maa ikke straffes. Man skal vække deres Interesse og frem for alt appellere til deres Æresfølelse. Stemmede dette med de faktiske Forhold, og kunde dette Program gennemføres, saa vilde det være en ideal Tilværelse at være Lærer: Gode Lønninger, gode Lokaler, gode Ferier, gode Børn, som man kunde opdrage uden Straf, kun ved at vække deres Interesse og appellere til deres Æresfølelse. Men det gaar nu ikke saa let, Virkeligheden taler et andet Sprog. Hvad jeg særlig vil tage Sigte paa, er Æresfølelsen.

Æresfølelse er ikke en medfødt Dyd; Forudsætningen for den findes selvfølgelig, men den maa udvikles ved Opdragelse, er altsaa et Resultat. Naar man med Sikkerhed kan forudsætte Æresfølelse og appellere til den, nærmer Opdragelsen sig sin Slutning. Vilde

man forudsætte Æresfølelse som noget givet hos Børnet, vilde man bære sig rent bagvendt ad og berede sig store Skuffelser. Man vil meget snart opdage, at f. Eks. Drengene kan have en højst mærkelig Æresfølelse, der just ikke stemmer med det almindelige Begreb; tænk blot paa, hvilken Ære en Dreng sætter i at være en »rask Dreng«, og hvad han ofte forstaar ved at være en rask Dreng. Man gør bedst i at tage Børn, som de er flest, og ikke forudsætte umulige Dyder og Fuldkommenheder. Det gælder om at se jævnt og naturligt paa Børnene, se dem, som de er, og ikke som man ønsker, at de skulde være, og saa Trin for Trin arbejde paa at vække Æresfølelsen, retlede den — og saa appellere til den. Ved Ære forstaar man Følelsen af eget Værd og Fordringen om, at dette Værd anerkendes af andre. Viser denne Anerkendelse sig ved ydre Tegn, kaldes den Hæder. Den ydre Ære (Hæder) har kun Værd, naar den hviler paa den indre Ære. Man siger: Der er hverken Ære eller Skam i ham; man taler om Ærens Love. En Mand, der med Rette har godt Omdømme, og som man derfor viser Højagtelse, kaldes en Mand af Ære. Man taler om at miste sin Ære, faa Oprejsning paa sin Ære. Ordet Ære bruges ogsaa om ydre Æresbevisninger: Denne Ære tilkommer ham ikke, man viser ham stor Ære. Endvidere bruges Ordet om den Berømmelse, man vinder ved store og ypperlige Gerninger, ved fremragende Dygtighed i sit Fag; man siger i denne Sammenhæng: at have Ære af noget, og man kan ogsaa tale om Standsære. Man bruger ogsaa Ordet Ære om en Stand og Værdighed, hvormed følger ydre Anseelse og Udmærkelse: han kom til stor Ære.

Ordet Ære er saaledes et meget omfattende Udtryk, paa Latin haves mindst 4 Ord for, hvad vi inde-

slutter i ét: gloria, honor, fama, dignitas. Naar et Menneske føler sig i sin Samvittighed forpligtet til at indlægge sig Ære og fortjene sine Medmenneskers Agtelse, til at bevare sin Ære og vaage over, at den ikke krænkes, siger man: Han har Æresfølelse. Men det er iøjnefaldende, at tæt op ad Æresfølelsen ligger 2 uheldige Egenskaber: Ærgerrighed, dette at ville synes mere, end man er, og Æresyge, at stræbe efter ydre Ære uden at fortjene den, uden at have det indre Værd. Disse to kan baade i Barnets og den voksnes Liv volde stor Fortræd og blive til Fordærv; thi de er af det onde. Den sande Æresfølelse har altid til sit sædelige Korrektiv Ydmyghed, idet man erkender, at alt, hvad godt der findes hos en, al den Ære, man indlægger sig blandt Mennesker, har man fra oven; vi maa give Gud Æren, thi vi er kun Forvaltere af betroet Gods. Æresfølelse findes ikke som noget givet, noget udviklet og bevidst hos Barnet; den maa bibringes og udvikles ved Tugt, Eksempel, Vejledning og frem for alt ved religiøs og moralsk Paavirkning. Hos de mindre Børn vil man meget tidlig opdage Forfængelighed og Behagesyge, der let udarter til Vigtighed og Selvros. Man maa derfor være meget varsom med at rose Børn og trække dem frem, for at de skal beundres for de Kunster, de er afrettede til. Det er en fordømmelig Uskik at lade Smaabørn optræde som Solister, enten det nu er som Sangere, Deklamatorer, Skuespillere eller paa anden Maade til Forlystelse for et højtæret Publikum af beundrende Tanter og Onkler og velvillige Venner. Man maa lade Børnene opvokse i Ro og Stilhed, vænne dem til Lydighed og vække deres Pligtfølelse — derigennem gaar Vejen til den sande Æresfølelse. Et Menneske uden en levende Pligtfølelse kan aldrig have Æresfølelse; Æren forpligter, lader mig føle mit Ansvar.

Det er jo umuligt at fastslaa nogen bestemt Tid, naar Æresfølelsen ret vaagner og kan tages med i Betragtning ved Opdragelsen, det beror jo paa Forholdene, hvorunder Barnet lever, og paa Barnets større eller mindre Udvikling. Men omtrent ved 12-Aars Alderen kan man vente, at Barnets Æresfølelse er vaagnet, hos nogle Børn under lykkelige Forhold og større Udvikling tidligere, hos andre senere eller slet ikke. Man vil ikke være længe om at opdage, at navnlig Drengene ofte har nogle særegne Forestillinger om Ære og meget ofte sætter en Ære i det, som ikke er Ære værd, ja som de burde vogte sig for og skamme sig over. For de fleste Drengene er dette at være »en rask Dreng« noget meget ærefuldt og attraaværdigt, men de raske Drenge Begreb om Ære falder meget ofte ikke sammen med de vedtagne Begreber. Det er f. Eks. efter mange Drenge Mening noget højst ærefuldt at kunne bande, skraa, ryge Tobak, narre deres Lærere, snyde paa Skolen; ikke sjældent kan man høre voksne Mænd med en vis Stolthed omtale saadanne Bedrifter fra deres Skoletid; naa — Ret skal være Ret; det kan jo ikke nægtes, at der findes Lærere, som ligefrem indbyder til den Slags Sport. En stor, stærk Dreng, dygtig til Sport, Gymnastik og andre Legemsøvelser, er for mange Drengene Idealet, medens en stille, flittig, pligtopfyldende Dreng, der ikke udmærker sig i Idrætten, ikke er videre anset. Her regnes det ogsaa for en stor Vinding, naar Skolens Dux ogsaa kan være Nr. 1 i Gymnastiksalen. Det er indlysende, at paa almindelig Drenges Æresfølelse kan Opdragelse ikke bygges, til en saadan Æresfølelse kan der ikke appelleres, den maa retledes og omarbejdes. Børnene maa vejledes til at skelne den falske Ære fra den ægte, og Vejen dertil gaar gennem Tugt, Undervisning, Eksempel, Pligt. Lær Barnet at gøre sin Pligt, at sætte

en Ære deri, lad det erfare, hvilken Tilfredsstillelse der ligger i at gøre sin Pligt, saa vaagner Æresfølelsen nok. Ros og Opmuntring paa rette Tid og Sted og i rette Forhold er ikke at forkaste, men atter og atter maa det indskærpes Barnet, at det gælder om at være og ikke at synes; og Belønningen maa ikke blive Motivet, men kun en beskeden Hjælperinde; man maa aldrig glemme Herrens Ord: Naar I har gjort alt dette, som er eder befalet, da siger: Vi er unyttige Tjenere; thi vi gjorde kun det, som vi var skyldige at gøre. Mange Skolemænd er bange for Karaktergivning, Skolepræmier og andre ydre Udmærkelsestegn, idet man frygter for, at de skal vække Forfængelighed og Æresyge — kan være! Men det finder nok sit Korrektiv, og en lille Smule Forfængelighed hos et Barn kan undertiden ogsaa blive et Middel til at vække Æresfølelsen.

I Livet spiller de ydre Æresbevisninger en ikke lille Rolle og kan ofte have en stor Betydning, naar de er en vel fortjent Anerkendelse, uden dette er de jo kun Flitter og Tant. I mange Livsstillinger giver de ydre Udmærkelsestegn en Anseelse, saa man kan optræde med større Myndighed og Sikkerhed.

Naar Barnet er kommet saa vidt, at det ved, hvad Ære er, ved, hvad der er Ære værd, kan skelne mellem den sande og den falske Ære og attraar at indlægge sig Ære, kommer det sidste Trin i Barneopdragelsen, paa hvilket Straffen hører op, og man kun behøver at appellere til Æresfølelsen. For en Sikkerheds Skyld vil jeg her nævne, at jeg ved Straf ikke tænker paa Prygl, men paa dette, at Barnet faar at mærke alle de ubehagelige Følger af at krænke Retfærdighedens Idé og bryde den sædelige Verdensorden. En ærekær Dreng, d. v. s. en Dreng med Æresfølelse, kan selvfølgelig ogsaa forse sig; over for ham vil et bebrejdende Ord, et

misbilligende Blik være tilstrækkeligt til atter at føre ham paa rette Vej; det vil være tilstrækkeligt i Enrum at foreholde ham hans Fejl og gøre ham det klart, hvilken Skuffelse det er, hvilken Sorg det volder, naar en Dreng, man stoler paa og viser Tillid, svigter denne Tillid. Men som et Menneske skal vaage over sin egen Ære og ikke maa og kan taale, at nogen krænker hans Ære, maa man ogsaa være varsom overfor andres Ære og ikke alene vogte sig for at krænke den, men ogsaa staa sin Næste bi i at værne sin Ære, idet man ikke alene vogter sig for selv at løbe med Sladder og løs Tale, men hindrer andre i at gøre det. Derfor bør man som Opdrager lægge stor Vægt paa at indskærpe Børnene det 8. Bud og Luthers Forklaring dertil, samtidig med at man advarer dem mod løs, unyttig og uvederhæftig Tale og gennemgaar omhyggeligt med dem Jacobs Brev 3, 1—10. Det maa klarlægges med al mulig Kraft og Varme, hvilken ubodelig Skade der kan afstedkommes og bliver afstedkommet ved Sladder og Bagvadskelse, og at man skal staa til Regnskab for hvert utilbørligt Ord: »Af dine Ord skal du kendes retfærdig, og af dine Ord skal du fordømmes«. Det er Tegn paa bristende Næstekærlighed, naar man taler ilde om ham; man skal i det hele ikke befatte sig med Næstens Anliggender, uden naar man kan gavne og hjælpe ham. I ethvert retskaffent Hjem maa Sladder og Bagvadskelse være banlyste, og de Voksne maa ved »Tavshedens hellige Smykke« give de smaa det gode Eksempel. Hvorledes skal Børnene blive, naar de hjemme idelig høre ondskabsfuld, maaske løgnagtig Tale om Venner og Bekendte og fyldes med Skandalehistorier? Og saa maaske i næste Øjeblik se de ilde medhandlede modtages med den største Hjertelighed? Dog — al jordisk, timelig Ære, Hæder og Berømmelse er

kun Forfængelighed og Tant, naar Mennesket ikke har vundet den sande Ære, Æren fra Gud og hos Gud, den Ære, som kan vindes ved Troen paa Guds Naade og Syndernes Forladelse og en sagtmodig og opofrende Vandel, saa vi lader vort Lys skinne for Menneskene, at de kan se vore gode Gerninger og ære vor Fader, som er i Himmelen. Atter og atter advarer Frelseren os mod Farisæerne, der kun søgte Hæder og Ære hos Mennesker, og navnlig i Johannesevangeliet lægger han os paa Hjerte at søge den sande Ære og Hæder: „Jeg tager ikke Ære af Mennesker, hvo som taler af sig selv, søger sin egen Ære; men hvo som søger hans Ære, som ham udsendte, han er sanddru. Jeg søger ikke min Ære; der er den, som søger den og dømmer. De bekendte ham ikke, thi de elskede Menneskenes Ære mere end Guds Ære“.

Disse Ord er talte til alle, baade store og smaa. Vil vi vække den sande Æresfølelse hos de smaa, maa vi lære dem at søge Ære hos Gud og give ham Æren for alt, hvad godt vi evner at udrette, og ikke sig selv: Som den røde Traad i al sand og sund Opdragelse maa drage sig Formaningen til Ydmyghed, hvis vi vil vinde den sande Ære, den, der udtales i Ordet: »Du gode Tjener, du har været tro i lidet, du skal sættes over mere«. Et Menneske, der sætter sin Ære i at modtage denne Hæder, jager ikke efter Lygtemænd, men efter de evige Realiteter.

Uadskillelig fra Æresfølelsen er Ærlighed. Ærlig er den, hvis Færd og Tænkemaade stemmer med Ærens Fordringer, den, der fortjener Ære ved sin Vandel. I ældre Tid brugte man Ordet ærlig ensbetydende med fornem; man sagde altid ærlig og velbyrdig, idet man forudsatte, at en fornem Mand, en af Rigets gode Mænd, en Ædling, altid levede overensstemmende med

Ærens Bud; ja det var dengang! Nuomstunder bruges ærlig kun om den, der er redelig og retskaffen (hæderlig) i sin Vandel, og saa om ærbare og tugtige Kvinder. Ordet ærlig er et mere omfattende Ord, end man i Almindelighed tænker. Man maa heller ikke glemme, at man ikke kan tale om mere eller mindre ærlig: Den, der ikke er ærlig, er uærlig, hverken mere eller mindre. I Opdragelsen maa dette bestemt fastholdes, ligesom at den, der afviger fra Sandheden, lyver. Derimod har man med Rette forladt den ældre Tids Sprogbrug, i Følge hvilken visse Haandteringer, f. Eks. Bøddelens Rakkerens, Skorstensfejerens o. s. v. var uærlige i det almindelige Omdømme. Børnene maa opdrages til Redelighed og Retskaffenhed, til Sanddruhed og Paalidelighed, til sømmelig og anstændig Opførsel, hvis de vil fortjene at holdes for ærlige og være ærlige. Den ærlige Dreng f. Eks. vil aldrig knibe ud, gaa fra sit Ord og sine Gerninger eller besmykke sine Fejl, endsige benægte dem og give andre Skyld.

I vor Tid, hvor der føres saa megen løs og uvederhæftig Tale, maa det gøres klart for Børnene, at den er uærlig, som fremfører ærekrænkende, ubeviselige og usande Paastande om sin Næste, udspreder falske Rygter eller løber med Sladder; det maa stilles dem klart for Øje, hvilken Skam det er at blive overbevist om Løgn, endsige da at faa Dom for sin Mund. Det maa indskærpes Børnene, at et ærligt Menneske ikke alene gør sin Pligt fuldtud, men heller ikke paatager sig en Stilling, man ikke evner at udfylde.

I vor Tid, hvor saa megen Uærlighed, saa store moralske Brøst i Samfundet er komne for Dagen, hvor Smuds og Skam er nær ved at oversvømme os helt, maa det ganske særligt være enhver ærlig Opdragers Pligt at opdrage — først og fremmest ved selv at være

ærlig i sin Færd og sin Gerning — en ærlig Slægt, der kan hæve os ud af den Skam, som er kommen over os — lykkes det, kommer der atter gode Dage for Land og Folk, og saaledes — men ogsaa kun saaledes — kan Undergangen afværges. Der maa Lys over Landet, men Lyset skal tændes fra oven. »Han fører sig Lys som et Klædebon og hvælver Himlen som et Telt, han lader opgaa et Lys i Mørket for de oprigtige, for den, som er naadig, barmhjertig og retfærdig.« Salm. 104 og 112.

Skoleefterretninger.

Den aarlige Eksamen afholdtes i Fjor den 10de og 11te April; derefter meddeltes Vidnesbyrdene. De 25 Konfirmander anbragtes saaledes:

Kontor og Handel.....	7
Elektriker.....	1
Maskinfabrik.....	1
Til Søs.....	3
Skræder i Provinsen.....	1
Maler.....	1
Typograf i Provinsen.....	1
Landvæsen.....	2
Bødker i Provinsen.....	1
Smed.....	4
Læser videre.....	3

Aaret har i det hele været ret roligt i Henseende til Lærlingeforholdet, om der end maa erindres enkelte Rivninger. Tidsaanden og uheldig Paavirkning kan jo umuligt undlade at paavirke ogsaa Forholdet mellem Principal og Lærling.

18 Pladser herinde benævnes Legatpladser; Tilskud- det fra de forskellige Legater fremgaar af Regnskabet:

Legatpladserne er: 3 Spannørske, oprettede i Flg. Res. $\frac{18}{9}$ 79 jfr. Res. $\frac{25}{9}$ 1893; 4 Thorupske i Flg. Res. $\frac{8}{5}$ 80 til Minde om Kancelliraad Ole Thorup og i Flg. Res. $\frac{21}{4}$ 88 i Anledning af, at Opfostringshuset modtager 800 Kr. aarligt fra det Thorupske Legat; 4 Nissenske, oprettede i Flg. Res. $\frac{3}{1}$ 83; Sass's, oprettet i Flg. Res. $\frac{7}{12}$ 83, og B. Goldschmidt og Hustru Ane Helene Goldschmidt, f. Petersens, oprettet i Flg. Res. $\frac{24}{9}$ 93; jvf. om denne Plads Beretningen for 1893—94, Pagina 4 og 5. Alfred Hansens Nr. 14 i Flg. Res. $\frac{18}{5}$ 04 og de 2 Raben-Levetzause Nr. 16 og 17 i

Flg. Res. $11\frac{1}{2}$ 05. Justitsraad V. Thorup og Hustrus Nr. 5 (Res. $1\frac{1}{3}$ 1906) og Legatpladsen Nr. 10 »til Minde om 9. Sept. 1903« (Res. $1\frac{1}{3}$ 1906).

De Spannjeriske Pladser Nr. 2, 3 og 7 er indtil 1. Maj 1911 bortgivne til 2 Elever af 3. Kl. Carl Eman. Larsen og Niels A. Petersen og til Chr. Thomsen af 2. Kl. indtil 1. Maj 1910.

De Thorupske Pladser Nr. 8, 26, 69 og 93 er bortgivne indtil 1. Maj 1912 til 4 Elever af 4. Kl.: Aksel Steenholt, Karl Lindgren, Kn. Schou og Viggo Olsen.

De Nissenske Pladser Nr. 41, 44, 48 og 52 er bortgivne indtil 1. Maj 1909 til Stig Hansen og John Nielsen af 1. Kl. og indtil 1. Maj 1910 til Willy Jensen og Walther Hansen af 2. Kl. Sass's Plads Nr. 67 er bortgivet indtil 1. Maj 1911 til Niels Hylsberg af 3. Kl. B. Goldschmidt og Hustrus Plads Nr. 1 til Carl Thomsen af 1. Kl. indtil 1. Maj 1909.

Den Alfred Hansenske Plads Nr. 14 er bortgivet indtil 1. Maj 1909 til Carl Sveusson af 1. Kl., de Raben-Levetzau'ske Pladser Nr. 16 og 17 til Aksel Hansen og Hans Chr. Andersen af 1. Kl. indtil 1. Maj 1909.

Justitsraad V. Thorup og Hustrus Plads Nr. 5 er bortgivet indtil 1. Maj 1912 til Kornelius Hansen af 4. Kl., og Pladsen Nr. 10 til Minde om 9de Sept. 1903 til Ernst Larsen af 3. Kl.

Af de 7 private Pladser bliver i Aar Nr. 92 ledig.

Fortegnelse

over de Personer, der i Overensstemmelse med den 2den Post i Fundatsen af 29de Juni 1753 har betalt 300 Rdr. eller mere og derved erhvervet sig og Descendenter Rettighed til at indlægge een eller flere Dreng. Denne Ret kan ikke mere erhverves i Flg. Min. Skr. af 15. April 1869 jvfr. kgl. Res. 6. s. Maaned.

Nr. 4. Afgangne Cancelliraad og Lotteri-Inspektør *Jonas Collin* har betalt 300 Rdr., som er beregnede til Indtægt i Regnskabet for 1754.

Nr. 6. Afgangne Etatsraad og Borgmester *Fredrik Holmsted* har betalt 300 Rdr., som er beregnede

til Indtægt for 1756. For Tiden belægges Nr. af Enkefru *M. Caroc*.

Nr. 11 og Nr. 13. Afgangne *Johan Hartvig Ernst*, Greve af *Bernstorff*, har skænket 4000 Rdr. og betalt Renter af Kapitalen, indtil den blev indfriet. Da Hans Excellence døde uden Livsarvinger, og hans Enke ligeledes er afdød, maa Rettigheden anses at være bortfalden.

Nr. 63, Nr. 137 og Nr. 182. Fru Kammerherreinde *von Plessen*, født Comtesse von Berkentin, skænkede 18 Actier i det almindelige Handlings-Compagnie i Aaret 1757. Hun erhvervede sig derved Rettighed for sin Livstid, at besætte de tre anførte Nr., af hvilke det sidste blev besat 1790. Da hun efter den Tid er død, er Belæggelsesretten derved bortfalden.

Nr. 69. Afgangne Etatsraad *Johan Frederik Wewer* har betalt 300 Rdl., der er tagne til Indtægt i Regnskabet for 1756. Af hans Descendenter er siden 1780 ingen Dreng indlagt. Nr. blev i Aaret 1820 givet en af de af Direktionen for Fattigvæsenet indlagte Dreng, da man ønskede, at Nr. skulde gaa i deres Orden, og man undertiden har givet en Dreng et andet Nr., naar han f. Ex. er gaaet over fra Direktionens Plads til en privats. Saaledes kunde man og, hvis der meldte sig en Descendent af Etatsraad *Wewer*, give den Dreng, som nu har Nr. 69, et andet Nr.

Nr. 126. Afgangne Justitsraad *Christian Lintrup* har betalt 500 Rdl., der er beregnede som Indtægt i Regnskabet for 1754 til 1758 iberegnet. Pladsen belægges nu af Kammerherre *Hegermann-Lindencrone*.

Nr. 212. Afgangne *Adam Gottlob*, Greve af *Moltke*, skænkede i Aaret 1754 300 Rdl., Nr. besættes for Tiden af Lensgreve *F. Moltke*, Bregentved.

Nr. 230. Afgangne Etatsraad og Borgmester *Abraham Falk* har betalt 300 Rdr., som er førte til Indtægt i Regnskabet for 1791. Nr. besættes nu af Familien *Meincke*.

Nr. 78 og Nr. 92. Afgangne Pastor *Henning Arnisæus Irgens* til Skibsted og Lyngby i Viborg Stift,

skænkede i Aaret 1762 til Stiftelsen 1500 Rdr., der i samme Aars Regnskab er beregnede til Indtægt. Direktionen tilstod ham derfor Rettighed til at besætte de to anførte Nr. Vel gjorde han ingen Brug deraf, men efter hans Død forlangte Arvingerne 2de Dreng indlagte. For Tiden besættes Nr. af en Descendent af Irgens, Boghandler *Hagerup*.

Afgangne Over-Kammerherre *Carl Adolph von Pleszen* har betalt 300 Rdr. i Aaret 1755, men det findes ikke, at enten han eller hans Arvinger har gjort Brug af deres Rettigheder.

Afgangne Fru Justitsraadinde *Anne Christiane Blicher* i Wilster, har skænket 500 Rdr., der er beregnede til Indtægt i Regnskabet for 1762. Sin Rettighed til at indlægge en Dreng har hun aldrig benyttet sig af.

Elevantallet var $\frac{1}{1}$ 1908.....	89
Ved Konfirmation udgik.....	25
Tallet $\frac{1}{6}$	64
Ind kom.....	18
Antal $\frac{31}{12}$ 1908.....	82

Om de ledige Pladser indkom 72 Ansøgninger, deraf 13 fra Landet. Af samtlige Elever er 8 forældre-, 43 fader- og 2 moderløse; 29 har begge Forældre levende. Af Stiftelsens 82 Elever er 62 fra København, 17 fra Sjælland, 2 fra Øerne og 1 fra Jylland. Siden Opfostringshuset begyndte sin Virksomhed $\frac{1}{10}$ 1755 har her været optaget 4411; 4329 er udgaaede. Sundhedstilstanden og Disciplinen har været gode.

Bestemmelser for Optagelse i det kgl. Opfostringshus. Drengen maa den 1ste Maj det Aar, han ønskes optagen, ikke være under 10 og over 11 Aar gammel; han maa være uden Legemsfejl og ikke lide af nogen Sygdom eller Svagelighed.

Førend Optagelsen bliver alle ansøgende Drengene prøvede; i Reglen afholdes Prøven sidst i Marts, og hvad Skolekundskaber angaar, stilles følgende Fordringer:

I Religion: Af Bibelhistorien skal Drengen kunne fortælle Historierne i Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling ud til N. T.; af dette fra Jesu Opstandelse ud og nogle af Lignelserne; af Luthers lille Katekismus fordres Budene og Trosartiklerne med Forklaringerne.

I Dansk: Drengen maa kunne læse tydeligt og sikkert dansk og latinsk Tryk, kunne gengive Indholdet af det oplæste Stykke, kunne udenad stave enkelte Ord og korte Sætninger, kende Hovedord, Til lægsord og Udsagnsord, kunne finde Grundord og Omsagn i en let Sætning og kunne skrive et let Stykke Diktat uden grove Fejl.

I Regning: Drengen maa med Færdighed paa Tavle kunne regne de 4 Regningsarter i ubenævnte Tal (Division med 2cifret Divisor), kende Resolution og Røduktion og have Øvelse i Hovedregning.

I Skrivning: fordres en taalelig god Samskrift med latinske Bogstaver. Disse Fordringer vil kunne fyldestgøres af flinke Elever fra Kommuneskolernes 4. Klasse d. v. s. af Elever, der har gennemgaaet 4. Kl. og naaet det for denne fastslaaede Maal.

Med Ansøgningen skal følge:

1. Drengens Døbe- og Koppeattest.
2. Attest fra en autoriseret Læge for, at Drengen er fuldkommen sund og frisk.
3. Vidnesbyrd for god Opførsel, Flid og gode Evner fra hans Lærer eller, hvis han gaar i en af Københavns offentlige Skoler, da fra dennes Inspektør, som tillige maa udtale sig om, hvorvidt Barnet antages baade at tilfredsstille ovennævnte Fordringer og at kunne følge med ved den videre-

gaende Undervisning, Opfostringshuset tilbyder.

Under 3dje Dec. 1890 resolverede Magistraten, at der for Fremtiden kræves af dem, der indlægger Drengene her, at de skal fraskrive sig Forældremyndigheden over Børnene, saalænge disse staar under Opfostringshusets Værgemaal.

Efter Forordningen af 1ste juli 1799 er Opfostringshuset bestemt til at være en Belønningsskole for trængende Forældres velbegavede og flittige Børn, der har vist god Opførsel; men det er hverken en *Fattiganstalt* eller et *Korrektionshus*. Forkomne Eksistenser hører ikke hjemme her! Hele Undervisningen og hele Stiftelsens Ordning er indrettet paa flinke og artige Børn, der har et ordentligt Hjem. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa den Omstændighed, at Børnene faar Lov til stadig at aflægge Besøg i Hjemmet, og paa de højst uheldige Følger for Barnet, det vil have, naar Forholdene hjemme er opløste. Det er noget ganske særegent for Opfostringshuset, at Eleverne saaledes stadig kommer hjem, og det gaar ogsaa kun godt, naar Hjemmet er et godt og fornuftigt Hjem, der vil støtte os i vor Gerning.

Oprindeligt stod Eleverne under Opfostringshuset Værgemaal til det 24de Aar; nu regnes Værgemaalet at være ophørt, naar Lærlingekontrakten er udløben cfr. Lov af $\frac{30}{3}$ 89 § 3. Af Fundatsens Paragrafer 2 og 8 vil det fremgaa, at Eleverne hovedsagelig skal anbringes i Fabrikker, i Haandværk, som Sømænd og ved Handelen. Opfostringshuset har ingen Forpligtelser til at lade sine Elever studere eller forberede sig til at tage andre Eksaminer, om det end i enkelte Tilfælde har rakt en hjælpende Haand. Vi søger ogsaa saavidt muligt, at holde paa den gamle Anbringelsesmaade, saa Lærlingen faar Kost, Klæder, Logis og Vask hos Mesteren; men det bliver Aar for Aar vanskeligere at faa Mestre til at gaa ind paa disse Betingelser. Det er indlysende, at Opfostringshusets Forpligtelser til at sørge for Drengenes Anbringelse ophører, naar Drengene selv med deres Forældres eller Værgers Villie ønsker at vælge en Livsstilling, hvortil fordres en særlig Understøttelse,

eller ønsker at komme i en Lære, man i Øjeblikket ikke kan skaffe. Dog er den Tid vist næppe fjern, da Opfostringshuset vil faa Vanskelighed ved at anbringe sine Elever uden at støtte dem i Læretiden med Penge — saa maa eet af to ske: Enten maa Fundatsens Paragrat 8 søges forandret, eller der maa skaffes Midler til at udrede disse Understøttelser. Enkelte af vore Elever anbringes paa Hærens og Flaadens Elevskole: engang vilde Frederik den 6te have forandret Opfostringshuset til en Underofficers-skole, men naaede ikke at sætte sin Vilje igennem.

Forøvrigt maa der bemærkes, at der er stor Rift om Drengene herfra.

•Vi har i Aar, som i en Række Aar, een Gang om Maaneden holdt og vil fremdeles holde en lille Gudstjeneste med Bøn, Salmesang og Tale, affattet efter Børnenes Fatteevne. Til at overvære disse Gudstjenester indbyder vi venligst Børnenes Forældre og Værger, for at de kan erfare, hvorledes vi stiller os til Børnene i det højeste Anliggende: Deres Salighedssag. Vi kan ikke noksom i det hele opfordre Børnenes Nærmeste til at støtte os i enhver Sag, der angaar deres Vel, og lægge dem paa Hjerte, at fordi Børnene er betroede os og overgaaede til Opfostringshusets Forsorg og Værgemaal, paahviler der ligefuldt deres Nærmeste Ansvar; thi vi sender hver Uge Børnene til deres Hjem. Der vil de kunne modtage levende og kraftige Paavirkninger til alt Godt; Fader og Moder bliver dog altid de bedste for de Smaa. Vi opfordrer dem indtrængende til at komme til os, naar de har noget paa Sinde! Ethvert Vink til rigtig Forstaaelse af Børnene vil blive modtaget med Tak og samvittighedsfuldt benyttet. Det er vort Ønske at staa i et hjerteligt Forhold til Børnenes Hjem; en god Forstaaelse og gensidig Tillid mellem os og Hjemmene bidrager saare meget til, at Børnene her finder et nyt Hjem uden derfor at glemme det gamle. Vi vil stræbe at styrke, ikke at løsne det Baand, som binder Børnene til deres egentlige Hjem. Men vi maa opfordre Forældre

og Værger til nøje at vaage over de Smaa i den Tid, de tilbringer i Hjemmet.

I Almindelighed faar Børnene i Ugens Løb ikke Lov til at atlægge Besøg i deres Hjem uden paa deres Fødselsdag, og vi anser det for overflødigt, at Slægt og Venner i Ugens Løb besøger Eleverne, der dog skulde vænne sig til at betragte Opfostringshuset som et nyt Hjem. Skulde en af Drengene udeblive fra det Sted, han plejer at komme om Søndagen, bedes Meddelelse sendt hertil. Herfra meddeles det Hjemmet, naar en Dreng ikke faar Udgangstilladelse.

Lærerpersonalet.

Ved Stiftelsen virker 3 fast ansatte inspektionshavende Lærere og Forstanderen, 1 Faglærer, 1 Haandgerningslærerinde, 1 Gymnastiklærer og en Oldfrue, der tillige er Økonoma.

1.	Forstanderen, Professor Otto Jensen, R. ansat $\frac{9}{5}$ 74, ved Kommuneskolerne $\frac{1}{11}$ 64. Religion 1—4. Historie 1, Dansk 3 og 4.	26 T.
2.	Cand. theol. A. T. Høy, 1ste inspektionshavende Lærer, ansat $\frac{15}{10}$ 91. Litteraturhistorie 1—2, Dansk 1 og 2, Geografi 1—4, Historie 2—4, Naturhistorie i 4.	32 T.
3.	Overgymnastiklærer i Marinen, Thorstensen, Dbm. ansat $\frac{1}{5}$ 85 Gymnastik og Dans	8 T.
4.	Cand. theol. J. Marton, 2den inspektionshv. Lærer, ansat $\frac{1}{5}$ 93, Tegning 1—4, Rundskrift 1, Naturlære 1—2, Matematik 1—3 og Tysk 1, 2 og 4.	35 T.
5.	Cand. theol. G. Jarmer, ansat $\frac{1}{11}$ 1907, 3. inspektionshv. Lærer, Tysk 3, Naturhist. 1, 2 og 3, Skrivn. 1—4, Regn 1—4	36 T.
6.	Sanglærer H. I. Larsen, ansat $\frac{1}{9}$ 1900, Sang 1—4	4 T.
7.	Fru B. Fausbøll, ansat 1ste Januar 1905, Skrædersyning 3. Klasse 1, 4 Klasse 3 ugentlige Timer.	4 T.

Oldfrue og Økonoma er Frk. D. Hartwich, ansat $\frac{1}{1}$ 92. Stiftelsens Præst er Hr. Pastor Hviid-Nielsen, R. ved Garnisons Kirke. Stiftelsens afholdte og dygtige Læge Hr. Kommunalæge Stockfleth, R. af D. afgik ved Døden den 10. Januar efter at have virket her fra $\frac{1}{1}$ 1889. Vi vil bevare vor gamle Ven og Læge i taknemmelig Erindring. Under $\frac{3}{2}$ d. A. udnævnte Magi. traten Hr. prakt. Læge Gram-Hanssen til Stiftelsens Læge.

Skolehøjtider, Præmier og Legater.

Tre Højtidsdage fejres ved Festmaaltid: Kongens Fødselsdag, Stiftelsedagen og den Dag, Julefesten holdes; Søn- og Helligdage gives Ekstraforplejning til de hjemmeværende. Ved Fastelavnstid plejer Eleverne at have Bal, i Juleferien Juletræ og i Anledning af Stiftelsedagen, den 29de Juni, den store Skovtur, som paa Grund af Sommerferiens tidlige Begyndelse ikke kan afholdes selve Stiftelsedagen; i Aar blev den foretaget den $\frac{26}{8}$ til Dyrehaven. Mindre Skovture foretages til Fods i Sommerens Løb, og Besøg er aflagte i Zoologisk Have og paa flere Musæer.

Paa Stiftelsedagen uddeles Præmier til flinke Elever, Præmierne bestaar dels i Penge, dels i Bøger og udredes af de til »Undervisningens Fremme og Elevernes Opmuntring« stiftede Legater, som ejer ca. 8000 Kroner. 5 af disse Legater er stiftede af ældre Elever: det Borupske, det Mortensenske, 29de Juniforeningens, Forstander Otto Jensens Jubilæumslegat og Opfostringshusforeningens (Elvius's Mindelegat).

I Aarets Løb har Stiftelsen endvidere modtaget kærkomne Gaver fra: Udvalget til Folkeoplysningens Fremme ved dettes Formand, fra Hr. Grosserer Grøn og Opfostringshusforeningen. D'Hr. Direktører Martinus Nielsen og Friedrichsen har vist Børnene den Velvilje at give dem fri Adgang til deres Teatre.

Stiftelsens Bogsamling tæller nu 1125 Bind og benyttes stærkt.

En særlig Tak bringes Stiftelsens gamle Elever

i Foreningen, som ved enhver Lejlighed har en venlig Tanke for det gamle Hjem og os herinde, ikke mindst for de Smaa, der ved saa mange Lejligheder modtager Vidnesbyrd derom. Ganske særlig Tak maa bringes d'Herrer H. K. Damm og Joh. Eckhardt, som har foræret os henholdsvis et stort og værdifuldt Herbarium og 2 prægtige Fugle: En Havørn og en islandsk Falk.

Den 2. Juni havde vi den Glæde at se 16 gamle Elever, der vilde fejre 25-Aars Dagen for deres Indtrædelse paa Opfostringshuset ved en festlig Sammenkomst, men forinden aflægge et Besøg i det gamle Hjem. Det blev et højst fornøjeligt Møde.

Den 10. Februar gjorde Kaptajn L. Dahlerup os den Glæde at holde et instruktivt og interessant Foredrag om Københavns Belejring og om Stormen Natten mellem den 10. og 11. Februar 1659. Foredraget paa-hørtes med stor Interesse.

Undervisningen omfatter følgende Fag: Religion, Dansk, Historie, Geografi, Tysk, Naturlære, Naturhistorie, Geometri, Aritmetik, Regning, Skrivning, Tegning, Sang, Haandgerning og Gymnastik med Dans. De ugentlige Undervisningstimer er fordelt saaledes paa hvert Fag:

	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion.....	2	2	3	3
Dansk.....	7	7	6	8
Historie.....	2	2	3	3
Geografi.....	2	2	2	2
Tysk.....	3	3	2	2
Naturhistorie.....	2	2	2	2
Naturlære.....	2	2	»	»
Geometri.....	2	2	»	»
Aritmetik.....	2	2	2	»
Regning.....	3	3	5	4
Skrivning og Rundskrift...	3	2	5	4
Tegning.....	3	3	3	3
Sang.....	2		2	
Haandgerning.....			1	3
Gymnastik og Dans.....	4		4	
Ialt	39	38	38	40

Ved Magistratens Resolution af 9de Januar 1905 lægges 1 Time ugentlig til Tysk og Matematik i 1. og 2. Klasse, ligelig fordelt mellem begge Fag. I 3. Klasse lægges 1 Time ugentlig til Skrivning og 1 til Regning.

I det forløbne Skoleaar er følgende Pensa gennemgaaede.

Religion.

1ste Klasse: Af Katekismen er lært 2den, 3dje 4de og 5te Part. Det N. T.s Bibelhistorie efter Angers Bibelhistorie. De i de foregaaende Klasser lærte 30 Salmer er repeterede og 4 nye lærte. Bibellæsning.

2den Klasse: 1ste og 4de Part af Katekismen er gennemgaaede. Hele det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært. De i 3dje og 4de Klasse lærte 20 Salmer er repeterede, og 10 nye er lærte. Angers Bibelhistorie.

3dje Klasse: 2den og 3dje Part af Katekismen er gennemgaaede. Af det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært fra Rigets Deling ud og hele det nye Testamentes. De i 4de Klasse lærte 10 Salmer er repeterede og 10 nye er lærte. Angers Bibelhistorie,

4de Klasse: Af Katekismen er gennemgaaet 1ste Part, og af Bibelhistorien det gamle Testamente, 10 Salmer. Ordret udenad læres i Katekismen kun nogle Skriftord og Luthers Forklaringer. Angers Bibelhistorie.

Hovedvægten ved Religionsundervisningen lægges paa at fremstille de kristelige Sandheder saa levende og letfatteligt som muligt. Al abstrakt Dogmatiseren undgaas, idet der ved Indskærpelsen af Kristendommens Hovedlærdomme gaas ud fra Fortællinger i Bibelen, Herrens Lignelser eller enkelte fyndige Bibelsprog og Salmeverv. Prøven i Religion afholdes før eller efter den øvrige Eksamen i Overværelse af særlig indbudte Censorer; Konfirmanderne overhøretes Søndag den 28de Febr.

Dansk.

1ste Klasse: Ved Undervisningen benyttes Borchsenius og Winkel-Horns: Hovedværker i den danske Litteratur, og nogle af Folkelæsnings-Skrifter. Eleverne har lært et kort Omrids af den danske Grammatik og er flittigt øvede i Analyse. Ca. 35 Stile er skrevne.

Opgaverne har til Dels været hentede fra de gennemgaaede Pensa i Historie, Geografi og Naturhistorie; nogle frie Opgaver af beskrivende Indhold, Breve og Ordsprog. En kort Udsigt over den danske Litteratur er given, ligesom der i Aarets Løb baade i og uden for Skoletiden er blevet oplæst Stykker af gode Forfattere.

2den Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Læsebog V. og VI. Del. Ved Analyse er det vigtigste af den danske Grammatik indøvet, 35 Stile er skrevne; Opgaverne har været Breve med opgivet Indhold og frie Opgaver i Lighed med Opgaverne i 1. Kl. Litteraturhistorie.

3dje Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Læsebog IV., 2. Afdeling, og Myrebogen Nr. 5. Alle Ordklasserne og de vigtigste Forbindelser af Hoved- og Bisætninger er indøvede ved Analyse. 50 Stile, Genfortællinger og Breve med opgivet Indhold, Omskrivning af Vers paa Prosa er skrevne. Nogle Digte er lærte udenad. •

4de Klasse: Strøms Læsebog 3 og Myrebogen 4 benyttes til Oplæsning og Genfortælling. Eleverne har lært de vigtigste Ordklasser og er blevne øvede i at opløse den simple Sætning med Hensyn til Grundord, Omsagn, Genstand og Hensyns-genstand og i at kende de vigtigste Slags Bisætninger. 65 Diktatstile og Genfortællinger er skrevne, og nogle Digte er lærte udenad.

Historie.

Her benyttes Brickas mindre Verdens- og Nordens Historie og Ludv. Schmidts Lærebog.

1ste Klasse: Den nyere Tids Historie.

2den Klasse: Den nyere Tids Historie til 1746.

3dje Klasse: Middelalderens Historie

4de Klasse: Oldtidens Historie og Nordens Historie desuden af Middelalderen til 1340. Ludvig Schmidts Lærebog for Mellemskolerne.

Geografi.

Lærebog bruges ikke, Undervisningen er mundtlig.

1ste Klasse: Hele Geografien.

2den Klasse: Europa og Asien.

3dje Klasse: Europa til Sydeuropa.

4de Klasse: Her begynder Undervisningen med at orientere Børnene i den nærmeste Omegn af Opfostringshuset, dernæst i hele København. Landkortets forskellige Signaturer forklares, og Eleverne øves, naar Tiden tillader det, i at tegne Omrids af Lande. Almindelig Oversigt over Danmark og hele Jordkloden. Der lægges i hele Skolen stor Vægt paa Danmarks Geografi.

Tysk.

1ste Klasse: Gennemgaaet er Helga Larsens tyske Billedatlas og Billedelementarbog Side 74—146, læst 52 Sider i Hauffs Märchen samt c. 60 Sider kursorisk.

2den Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere 3. Udg., Side 67—117, og Helga Larsen Side 1—72.

3dje Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere Side 22—67.

4de Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere Side 1—19.

Naturlære.

1ste Klasse: Efter Deichmann-Branths Lærebog er gennemgaaet Varme, Magnetisme og Elektricitet. Kursorisk: Lyslære og lidt Astronomi.

2den Klasse: Efter samme Lærebog er gennemgaaet Tyngdens almindelige Virkninger (Faldet) samt Virkninger paa faste, flydende og luftformige Legemer. Kursorisk: Lydlære.

Naturhistorie.

1ste Klasse: Mennesket, hele Plante- og Dyreriget efter Feddersens og V. A. Poulsens Lærebøger.

2den Klasse: Zoologien er repeteret og V. A. Poulsens Plantelære er gennemgaaet.

3dje Klasse: Af Zoologien er lært fra Krybdyr og Bogen ud efter Feddersen, Pattedyr og Fugle er repeterede.

4de Klasse: Pattedyr og Fugle.

Geometri.

1ste Klasse: Efter Julius Petersens lille Geometri er gennemgaaet Lighedannedhed, den retvinklede Trekant, Cirkelperiferiens Deling og Fladeindhold. Desuden er Legemers Flade- og Rumbelegning gennemgaaet og flere Legemer dannede i Papirarbejde.

2den Klasse: Efter samme Bog som i første Klasse er gennemgaaet Indledningen til Geometrien og adskillige Sætninger om Vinkler, Trekanter, Firkanter og Cirkler fra Pagina 1—47.

Aritmetik.

1ste Klasse: Efter Julius Petersens Aritmetik og Algebra I. er gennemgaaet Ligninger af 1ste Grad med flere ubekendte, Proportioner og Decimalbrøk.

2den Klasse: Efter samme Bog Division, Potens og Ligninger af 1ste Grad med een ubekendt.

3dje Klasse: Efter samme Bog Addition, Subtraktion og Multiplikation.

Regning.

1ste Klasse: Joakim Larsen III § 26—ud.

2den Klasse: Decimalbrøk, almindelig Brøk og alle Arter Reguladetri efter Joakim Larsen III § 23—26, samt lettere Delingsregning.

Til Hjemmeregning i I. og II. Kl. er benyttet N. N. Meiers: Praktisk Regnebog I.

3dje Klasse: Indklædte Opgaver med hele benævnte Tal og lettere Reguladetri efter Joakim Larsen II. § 15—19, Brøkgregning og Decimalbrøk efter Joakim Larsen III § 20—23.

4de Klasse: De 4 Regningsarter med mindre benævnte Tal og ganske smaa Brøker. Resolution og Reduktion, Addition og Subtraktion med større benævnte Tal. Joakim Larsen II, 1ste Afsnit og §§ 13—16.

Hovedregning i alle Klasser.

Skrivning.

1ste Klasse: Eleverne øves enkelte Timer i Skøn-skrivning efter Forskrift og stort Latin, men i Regelen skrives efter Bog og uden Streger. Øvelser i Hurtig-skrivning og Skriftlæsning. Rundskrift.

2den Klasse: Af de to ugentlige Skrivetimer anvendes den ene til Skøn-skrivning, den anden til Øvelser i Hurtig-skrivning og Afskrivning efter Bog.

3dje og 4de Klasse: Her bruges forsøgsvis Pähl-mans System »Mentor«. Dette har de Fordele, at der dermed kan gennemføres fuldstændig Klasseundervisning. Skriften bliver mere ensartet og Formene fastere. Systemet har dog den Ulempe, at det er noget vidtløftigt og gaar for langsomt frem, hvilket Læreren dog kan

raade Bod paa. Som Overgang til Haandskriftøvelser anvendes fra 2den Klasse Taktskrivning, som giver Haanden Lethed og Skriften Flugt.

Tegning.

Iste Klasse: Frihaandstegning efter Klodser, Brugs-genstande og Gibs, Interiører fra Skolen. I geometrisk Tegning har Eleverne udført forskellige Ovaler og Ellipser.

2den Klasse: Frihaandstegning efter Klodser og Gibs. I geometrisk Tegning har Eleverne udført Konstruktion af Trekanter, Firkanter samt ind- og omskrevne Mangekanter.

3dje Klasse: Frihaandstegning efter Fortegning og Genstande. I geometrisk Tegning er der ved den store Tavle bibragt Eleverne Kendskab til rette Linier, Vinkler, parallelle Linier, Trekanter, Firkanter, Mangekanter og krumme Linier. Senere har Eleverne udført Begyndelsesgrundene i Konstruktion.

4de Klasse: Frihaandstegning efter Fortegning.

Sang.

Eleverne har, inddelte i 2 Hold, foruden nedenstaaende Program lært en Del Fædrelandssange, Koraler og Underholdningssange, alt efter Sanglærerens eget Arrangement. Den i Fjor omtalte Musikundervisning fortsættes fremdeles med godt Udbytte og ledes af Hr. H. I. Larsen.

Til Eksamen synges følgende Sange:

3dje og 4de Klasse.

(Tostemmigt).

C. E. F. Weyse: Bliv hos os, naar Dagen hælder.

P. Heise: Høne og Hane de havde den Vane.

P. Heise: Sol deroppe ganger under Lide.

Joh. Chr. Gøbauer: Naar kommer Vaaren vel?

1ste og 2den Klasse.

(Trestemmigt).

C. E. F. Weyse: Duftende Enge og kornrige Vange.
Folkemelodi: Bag grønklædte Bakke, der ligger et Hus.
Tysk Folkemelodi: Alt Solen bag Højen glider. (Loreley).
Joseph Glæser: Høje Nord, Friheds Hjem!

Før Strygere med Harmonium- og Klaverledsagelse.

I. P. E. Hartmann: Valhalla Marsch af Balletten »Valkyrien«.
Korsfarersang: Dejlig er Jorden.
G. F. Händel: Largo.
F. Mendelssohn-Bartholdy: Frühlingslied. (B Dur).

Hele Skolen.

(Tre- og firestemmigt).

J. P. E. Hartmann: Hil Dig, vor Fane, Korsbanner hvidt.
Aksel Hildingen: Aftenrøde skær og fin.
Folkemelodi: Ud i Kampen de Riddersmænd drage.
H. Hansen: I vor Barndom vi hørte Kartøernes Brag.
C. M. Bellman: Joachim uti Babylon.
I. P. E. Hartmann: Mindes vi en fuldtro Ven.

Haandgerning.

I alle Klasser blev der tidligere anvendt 1 à 2 Timer ugentlig til at give Eleverne sia megen Øvelse, at de kunde udføre saadanne Smaating som at sy en Knap i, reparere et Par Tøjsko eller lign.; men denne Undervisning er fra 1ste Januar 1907 bleven indskrænket til 1 Time i 3dje Klasse og 3 Timer i 4de Klasse.

Eleverne i alle Klasser undervises af Frk. Hartwich i Stopning. Fra 1ste November 97 undervises foreløbig et Hold paa 10 Dreng i svensk Sløjd udenfor Skoletiden. Ved hvert Skoleaars Slutning suppleres Holdet med nye Elever. Frk. Hartwich leder ogsaa denne Undervisning.

Gymnastik.

Efter Planen, 1ste Juli 1799, skulde ved Opfostrings-

huset indføres Gymnastik, hvilket dog først synes at være sket 1802.

Eleverne er delte i 2 Hold.

Da Gymnastik er af stor Vigtighed for Børn og især for vore Dreng, der er meget beskæftigede, lægges der stor Vægt paa denne Side af Undervisningen. 1 Time om Ugen anvendes til Dans.

Eleverne gaar i Sommertiden 3 Gange om Ugen i Bad paa en Badeanstalt ved Strandvejen, hvor der, saa godt som Forholdene tillader det, gives Svømmeundervisning, saa at dog en Del kan lære at svømme. Om Vinteren faar Eleverne Brusebade.

Den aarlige Eksamen afholdes i Dagene den 30. og 31. Marts efter følgende Skema.

Iste Klasse, Værelse Nr. 1.

Tirsdag den 30te Marts.

8—9 $\frac{1}{2}$	Tysk	Hr. Marton
9 $\frac{1}{2}$ —11	Dansk	— Høy.
3—4	Matematik	— Marton.
4—5	Geografi	— Høy.
5—6	Naturhistorie	— Jarmer.

Onsdag den 31te Marts.

8—9 $\frac{1}{2}$	Historie	Forstanderen.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Fysik	Hr. Marton

2den Klasse, Værelse Nr. 2.

Tirsdag den 30te Marts.

9 $\frac{1}{2}$ —11	Tysk	Hr. Marton.
3—4	Dansk	— Høy.
4—5	Naturhistorie	— Jarmer.

Onsdag den 31te Marts.

8—9 ¹ / ₂	Fysik	Hr. Marton.
9 ¹ / ₂ —11	Geografi	— Høy.
3—4	Historie	— —
4—5	Matematik	— Marton.

3dje Klasse, Værelse Nr. 3.

Tirsdag den 30te Marts.

8—9 ¹ / ₂	Geografi	Hr. Høy.
9 ¹ / ₂ —11	Dansk	Forstanderen.
4—5	Matematik	Hr. Marton.
5—6	Historie	— Høy

Onsdag den 31te Marts.

8—9 ¹ / ₂	Naturhistorie	Hr. Jarmer.
9 ¹ / ₂ —11	Regning	— Jarmer.
3—4	Tysk	— Jarmer.

4de Klasse, Værelse Nr. 4.

Tirsdag den 30te Marts.

8—9 ¹ / ₂	Regning	Hr. Jarmer.
5—6	Tysk	— Marton.

Onsdag den 31te Marts.

8—9 ¹ / ₂	Geografi	Hr. Høy.
3—4	Dansk	Forstanderen.
4—5	Naturhistorie	Hr. Høy.
5—6	Historie	— —

Onsdag den 31te Marts.

Hele Skolen.

1—2 $\frac{1}{2}$	Sang	Hr. H. J. Larsen.
6—7	Gymnastik	— Thorstensen.

Tegneprøverne og de skriftlige Arbejder er fremlagte i Tegnesalen.

Til at overvære Prøven indbydes Børnenes Nærmeste og Enhver, der interesserer sig for Stiftelsen.

Det kgl. Opfostringshus i Marts 1909.

Otto Jensen.